

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

KO-KZ.431.1.1.2025.RG

**Pan
Piotr Stajszczyk
Burmistrz Jelcza - Laskowice**

ul. Wincentego Witosa 24
55-220 Jelcz - Laskowice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(Burmistrz Jelcza – Laskowice prawidłowo pouczony nie wniósł zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 24 marca 2025 r.)

Wrocław, dnia 23 kwietnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta i Gminy Jelcz – Laskowice, ul. Wincentego Witosa nr 24, 55-220 Jelcz - Laskowice; Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu - Laskowicach ¹ , ul. Wincentego Witosa nr 41, 55-220 Jelcz - Laskowice (jednostka, którą upoważniono do realizacji zadania).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Stajszyk, Burmistrz Jelcza-Laskowic, od dnia 7 maja 2024 r. ² . (w poprzedniej kadencji stanowisko Burmistrz Jelcza-Laskowic piastował także Pan Bogdan Szczeniak ³); Jolanta Grzęda, Kierownik MGOPS w Jelczu - Laskowicach ⁴ .
Zakres kontroli	Wykorzystanie środków przekazanych Burmistrzowi Jelcza - Laskowic na finansowanie wypłat dodatku węglowego. Okres objęty kontrolą obejmuje czas od 12 sierpnia 2022 r. do dnia jej rozpoczęcia tj. do 23 stycznia 2025 r.
Podstawa prawna kontroli	Art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie ⁵ oraz art. 2 pkt 1 i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej ⁶ w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym ⁷ oraz na podstawie zatwierdzonego w dniu 20 grudnia 2024 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planu kontroli na I półrocze 2025 r. (nr: KO-KZ.430.9.2024.NK), imienne upoważnienia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 23 stycznia 2025 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	23 i 24 stycznia 2025 r.
Kontrolerzy	1. Roman Grzeszkowiak, inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 1 z dnia 23 stycznia 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.1.2025.RG. 2. Tomasz Szmich, starszy inspektor wojewódzki z Wydziału Kontroli Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, upoważnienie nr 2 z dnia 23 stycznia 2025 r. sygn. KO-KZ.0030.2.2024.RG. [akta kontroli str. 18-21]

¹ Dalej: MGOPS, jednostka kontrolowana, kontrolowany.

² Za transmisją obrad I Sesji Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 7 maja 2024 r. - <https://jelczlaskowice.esesja.pl/posiedzenie/1041d222-6d5d-4>.

³ Za transmisją obrad I Sesji Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 20 listopada 2018 r. - <https://jelczlaskowice.esesja.pl/posiedzenie/6730963a-5740-4>.

⁴ Pani Jolanta Grzęda funkcję Kierownika MGOPS, początkowo jak pełniąca obowiązki Kierownika, zajmuje od 06.08.2024 r. Wcześniej funkcję tą sprawowała do 23.07.2024 r. Pani Iwona Ekhard, a od 24.07.2024 r. do 05.08.2024 r. jako p.o. Kierownika Pani Anna Połomska.

⁵ Tekst. jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 190.

⁶ Tekst. jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 224.

⁷ Tekst. jedn. Dz.U. z 2024 r. poz. 1207, dalej jako: u.d.w.

II. Ocena kontrolowanej jednostki

Realizację wykonywania przez organ gminy zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w przedmiocie wypłat dodatku węglowego oceniono **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

III. Ustalenia kontroli

Zadania objęte przedmiotem kontroli w okresie objętym kontrolą realizowane były z upoważnienia Burmistrza Jelcza - Laskowic przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jelczu - Laskowicach oraz pracowników MGOPS⁸ (dane pracowników znajdują się w aktach kontroli⁹).

[akta kontroli str.: 66-67, 96-121]

W przekazanym przez Kierownika MGOPS tabelarycznym zestawieniu (informacji przedkontrolnej) ujęto: liczbę 2038 wniosków pozytywnie rozpatrzonych, 9 decyzji o odmowie przyznania dodatku węglowego, 8 decyzji wydanych z urzędu na podstawie art. 2 ust. 15f u.d.w. oraz 252 wniosków pozostawionych bez rozpoznania.

[akta kontroli str.: 23]

Do kontroli wytypowano, zgodnie z danymi przedkontrolnymi: 40 wniosków rozpatrzonych pozytywnie (wypłata dodatku)¹⁰, 4 wnioski zakończone decyzją wydaną

⁸ W myśl art. 2 ust. 15 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego, w szczególności w zakresie zgłoszenia lub wpisania głównego źródła ogrzewania w centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Ponadto, zgodnie z art. 3 ust. 2 u.d.w. wójt, burmistrz albo prezydent miasta może, na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej, upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. poz. 1818) - dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty dodatku węglowego.

⁹ 3 pracowników merytorycznych.

¹⁰ Sprawy nr DW.XVII.1638.2022, DW.XX.342.2022, DW.XVII.1739.2022, DW.XXII.1354.2022, DW.XVII.468.2022, DW.XXII.1941.2022, DW.XVIII.156.2022, DW.XVIII.1183.2022, DW.XVII.2195.2022, DW.XVII.1929.2022, DW.XVII.2015.2022, DW.XVII.2017.2022, DW.XVII.989.2022, DW.XVII.588.2022, DW.XVI.1380.2022, DW.XVII.1559.2022, DW.XVII.1470.2022, DW.XVII.990.2022, DW.XVII.703.2022, DW.XVII.777.2022, DW.XVIII.1309.2022, DW.XVIII.1844.2022, DW.XVII.930.2022, DW.XVII.1046.2022, DW.XXII.597.2022, DW.XXII.472.2022, DW.XXII.412.2022, DW.XXII.197.2022, DW.XVII.351.2022, DW.XVII.102.2022, DW.XVIII.69.2022, DW.XVIII.5.2022, DW.XVIII.398.2022, DW.XVIII.534.2022, DW.XVII.1805.2022, DW.XVII.1610.2022, DW.XXII.253.2022, DW.XXII.379.2022, DW.XXII.314.2022, DW.XXII.1886.2022.

z urzędu na podstawie art. 2 ust. 15f u.d.w.¹¹, 9 postępowań zakończonych odmową przyznania dodatku¹², 48 wniosków pozostawionych bez rozpoznania¹³.

W toku kontroli w złożonych wyjaśnieniach kontrolowany wskazał na nieścisłości w przekazanych wcześniej informacjach przedkontrolnych i podał, że wskazane w przesłanej tabeli 6 spraw jako zakończone decyzjami odmownymi (jak samodzielnie w trybie autokontroli ustalił), nie zostały jednak na dzień sporządzania ww. informacji zakończone¹⁴, a nadto w ww. tabeli nie wskazano numerów 55 wniosków, które pozostawiono bez rozpoznania z innych przyczyn. W związku z powyższym spośród ww. 55 wniosków wytypowano 10, które skontrolowano¹⁵. Nadto kontrolowany wskazał, że wylosowany do kontroli wniosek nr DW.XXII.973.2022 w informacji przedkontrolnej umieszczono błędnie w tabeli jako wniosek pozostawiony bez rozpoznania, gdy tymczasem jest to wniosek zakończony wypłatą dodatku węglowego, a nadto wylosowany do kontroli wniosek nr DW.XVII.2195.2002, błędnie umieszczono w tabeli jako sprawę zakończoną wydaniem decyzji administracyjnej na podstawie art. 2 ust. 15f u.d.w., gdy tymczasem wniosek ten został zakończony wypłatą dodatku węglowego¹⁶.

W toku kontroli ustalono, iż sprawy mające zakończyć się wydaniem decyzji administracyjnej na podstawie art. 2 ust. 15f u.d.w., organ zakończył informacją o przyznaniu dodatku węglowego. Ostatecznie kontroli zostało poddanych 42 wnioski rozpatrzone pozytywnie.

[akta kontroli str.: 23-67, 452, 472-473]

Analizę badanego zagadnienia przeprowadzono w oparciu o poniższe obszary badanej próby.

¹¹ Sprawy nr DW.XVII.2193.2022, DW.XVII.2195.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2203.2022.

¹² Sprawy nr DW.XXII.2204.2023, DW.XVII.1736.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.233.2022, DW.XVII.1195.2022, DW.XVII.140.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XXII.2095.2022, DW.XVII.1191.2022.

¹³ Sprawy pozostawione bez rozpoznania z uwagi na nieuzupełnienie braków DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.2140.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVIII.36.2022, sprawy pozostawione bez rozpoznania z innych przyczyn DW.XVIII.1062.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.1421.2022, DW.XVIII.1675.2022, DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1964.2022, DW.XVIII.242.2022, DW.XVIII.370.2022, DW.XVIII.483.2022, DW.XVIII.664.2022, DW.XVIII.781.2022, DW.XVIII.94.2022, DW.XVIII.2155.2022, DW.XVIII.2168.2022, DW.XVIII.2129.2022, DW.XVIII.1878.2022, DW.XVIII.1611.2022, DW.XVIII.1399.2022, DW.XVIII.1305.2022, DW.XVIII.1128.2022, DW.XVIII.906.2022, DW.XVIII.723.2022, DW.XVIII.489.2022, DW.XXII.1055.2022, DW.XXII.1204.2022, DW.XXII.1264.2022, DW.XXII.1416.2022, DW.XXII.147.2022, DW.XXII.1773.2022, DW.XXII.187.2022, DW.XXII.27.2022, DW.XXII.448.2022, DW.XXII.82.2022, DW.XXII.973.2022, DW.XXII.792.2022, DW.XVII.1132.2022, DW.XVII.1192.2022, DW.XVII.1705.2022, DW.XVII.19.2022, DW.XVII.238.2022, DW.XVII.519.2022, DW.XVII.674.2022, DW.XVII.2089.2022, DW.XVII.2141.2022.

¹⁴ Sprawy nr DW.XVII.233.2022, DW.XVII.1195.2022, DW.XVII.1736.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.140.2022, DW.XX.2014.2022. Kontrolowany przed zakończeniem czynności kontrolnych podjął działania aby ww. sprawy zakończyć.

¹⁵ Sprawy nr DW.XVII.436.2022, DW.XVII.517.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.864.2022, DW.XVII.1135.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.1635.2022, DW.XVII.1954.2022, DW.XX.2126.2022.

¹⁶ Podobnie ustalono w przypadku pozostałych 3 (DW.XVII.2193.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2203.2022) z 4 wylosowanych do kontroli wniosków.

Obszar nr 1 dot. wypłaty dodatku węglowego

A. Realizacja wniosków o wypłatę dodatku węglowego

W wyniku kontroli ustalono, iż na podstawie 42 pozytywnie rozpatrzonych wniosków¹⁷ o wypłatę dodatku węglowego, wypłacono kwotę 126 000 zł wraz z kosztami obsługi administracyjnej na kwotę 2520 zł, co stanowi 2,06 % kwoty przekazanej gminie na wypłatę dodatku węglowego.

W wyniku czynności kontrolnych ustalono, iż w 39 na 42 skontrolowanych spraw¹⁸ dodatek węglowy został przyznany osobom spełniającym przesłanki wynikające z art. 2 ust. 1 oraz ust. 7 u.d.w., tj. osobom posiadającym obywatelstwo polskie, których głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, do dnia 11 sierpnia 2022 r., albo po tym dniu - w przypadku głównych źródeł ogrzewania wpisanych lub zgłoszonych po raz pierwszy do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Pozytywnie rozpatrzone wnioski złożone zostały w formie papierowej¹⁹, zasadniczo w ustawowym terminie, tj. do dnia 30 listopada 2022 r., co zgodne jest z dyspozycją art. 2 ust. 9 u.d.w. (wyjątek stanowią sprawy o nr: DW.XVII.2203.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2195.2022.). Ponadto, badane wnioski były kompletne, złożone na wzorach określonych w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego²⁰ oraz zawierały wskazaną w art. 3 ust. 4 u.d.w. klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Weryfikacji poddano również właściwość miejscową dla złożonych wniosków, zgodnie z którą wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w gminie właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby składającej ten wniosek²¹.

[akta kontroli str.: 121-298, 359-444]

Podczas czynności kontrolnych ustalono, iż pozytywnie rozpatrzone wnioski o dodatek węglowy zostały zakończone w 42 przypadkach informacją o przyznaniu dodatku węglowego, na podstawie art. 2 ust. 17 u.d.w. Informacje o przyznaniu dodatku węglowego podpisane zostały z reguły²² z upoważnienia Wójta przez upoważnione do tego osoby. Stwierdzono, iż powyższe rozstrzygnięcia zawierały nieprecyzyjnie podane podstawy prawne, wskazując jedynie art. 2 u.d.w., nie doprecyzowując właściwego ustępu (którym najczęściej byłyby

¹⁷ DW.XVII.1638.2022, DX.XXII.342.2022, DW.XVII.1739.2022, DW.XXII.1354.2022, DW.XVII.468.2022, DW.XXII.1941.2022, DW.XVIII.156.2022, DW.XVIII.1183.2022, DW.XVII.1929.2022, DW.XVII.2015.2022, DW.XVII.2017.2022, DW.XVII.989.2022, DW.XVII.588.2022, DW.XVII.1380.2022, DW.XVII.1599.2022, DW.XVII.1470.2022, DW.XVII.990.2022, DW.XVII.703.2022, DW.XVII.777.2022, DW.XVIII.1309.2022, DW.XVIII.1844.2022, DW.XVII.930.2022, DW.XVII.1046.2022, DW.XXII.597.2022, DW.XXII.472.2022, DW.XXII.412.2022, DW.XXII.197.2022, DW.XVII.351.2022, DW.XVII.102.2022, DW.XVIII.69.2022, DW.XVIII.5.2022, DW.XVIII.398.2022, DW.XVIII.534.2022, DW.XVII.1805.2022, DW.XVII.1610.2022, DW.XXII.253.2022, DW.XXII.379.2022, DW.XXII.314.2022, DW.XXII.1886.2022, DW.XVII.2203.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2195.2022.

¹⁸ Wyjątek stanowią: DW.XVII.2203.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2195.2022.

¹⁹ Art. 2 ust.13 u.d.w.

²⁰ Tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 1712.

²¹ Zgodnie z art. 2 ust 12 u.d.w.

²² Wyjątek stanowią informacje w sprawach: DW.XXII.2205.2023, DW.XXII.2202.2023.

art. 2 ust. 1 u.d.w., a w przypadku konieczności przeprowadzenia wywiadu środowiskowego art. 2 ust. 15 b lub art. 2 ust. 15 g u.d.w.)

[akta kontroli str.: 121-298, 359-444]

Zgodnie z art. 2 ust. 15a u.d.w. weryfikując wniosek o wypłatę dodatku węglowego brane są pod uwagę w szczególności informacje dot. postępowań o świadczenia rodzinne, wychowawcze, osłonowe, mieszkaniowe itd., a także dane zgromadzone w rejestrze PESEL oraz rejestrze mieszkańców. Ze złożonych wyjaśnień z dnia 20 lutego 2025 r. wynika, że kontrolowany przeprowadzał taką weryfikację, a akta spraw zawierają deklaracje CEEB²³. Niemniej jednak w dokumentacji badanych spraw brak jest wyczerpujących adnotacji o takiej weryfikacji, co jest wymagane w toku postępowania administracyjnego przez art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.

[akta kontroli str.: 356-358]

W toku kontroli ustalono, że na 42 skontrolowane wnioski, w których doszło do wypłaty świadczenia, w 9 przypadkach²⁴ poinformowano mailowo wnioskodawcę o przyznaniu dodatku węglowego, w pozostałych 33 przypadkach, wnioskodawcy nie wskazali adresu e-mail do korespondencji, a w aktach spraw brak jest potwierdzenia poinformowania strony (zgodnie z art. 2 ust. 17 u.d.w.) o możliwości osobistego odebrania od organu informacji o przyznaniu dodatku węglowego²⁵.

[akta kontroli str.: 435-444, 448-451]

W toku kontroli ustalono, iż w przypadku czterech wniosków, do akt spraw dołączono deklaracje CEEB, w których brak informacji o funkcji źródła ciepła²⁶ oraz nie wskazano informacji o rodzaju stosowanego w kotłach paliwa stałego w rozumieniu art. 2 ust. 3 u.d.w. (DW.XVII.1638.2022, DW.XXII.1941.2022, DW.XVII.588.2022, DW.XXII.1886.2022), a w przypadku 12 spraw²⁷, jednym ze wskazanych jako stosowanym w kotłach paliwem było drewno kawałkowe lub/i pellet drzewny. Ponadto w sprawach o numerach: DW.XVIII.1844.2022, DW.XVII.351.2022 w deklaracji dot. źródeł ciepła i źródeł spalania paliw dołączonej do akt (wydruk) wskazano zainstalowane dwa źródła ciepła²⁸, tj.: kocioł gazowy / bojler gazowy / podgrzewacz gazowy przepływowy / kominek gazowy, a także kocioł na paliwo stałe (węgiel, drewno, pelet lub inny rodzaj biomasy). Ww. źródła ciepła spełniały funkcję c.o. Z dokumentacji wynika, że kontrolowany nie weryfikował, czy głównym źródłem ogrzewania takiego gospodarstwa domowego jest źródło wskazane w art. 2 ust. 1 u.d.w.

²³Tj. deklaracja dotycząca źródeł ciepła i źródeł spalania paliw składana w celu dokonania wpisu w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, o której mowa w art. 2 ust. 1 u.d.w.

²⁴ DW.XVII.2015.2022, DW.XVII.989.2022, DW.XVII.1380.2022, DW.XVII.1599.2022, DW.XVII.1470.2022, DW.XXII.412.2022, DW.XXII.197.2022, DW.XVIII.5.2022, DW.XVII.1805.2022.

²⁵ Znajdujące się w aktach części spraw wydrukowana informacja o treści art. 2 ust. 17 u.d.w., która nie zawiera daty ani podpisu potwierdzającego zapoznanie się strony z treścią dokumenty, nie może stanowić potwierdzenia wypełnienia przez organ dyspozycji wynikającej z tego przepisu.

²⁶ DW.XXII.1941.2022, DW.XVII.1599.2022, DW.XVIII.398.2022, DW.XXII.1886.2022.

²⁷ DW.XVII.1739.2022, DW.XVII.468.2022, DW.XVII.1929.2022, DW.XVII.2015.2022, DW.XVII.703.2022, DW.XVIII.69.2022, DW.XVII.1610.2022, DW.XVIII.534.2022, DW.XXII.253.2022, DW.XXII.379.2022, DW.XXII.314.2022, DW.XVII.1599.2022.

²⁸ Podobnie w sprawie DW.XVIII.534.2022 w której w CEEB jako źródło ciepła wskazano: ogrzewanie elektryczne/ bojler elektryczny oraz trzon kuchenny / piecokuchnia / kuchnia węglowa oraz kocioł na paliwo stałe.

oraz czy główne źródło ogrzewania jest zasilane paliwem stałym, o którym mowa w ust. 3 ww. przepisu. W złożonych wyjaśnieniach z dnia 20 lutego 2025 r. kontrolowany wskazuje m.in., że o tym, jakie źródło jest głównym źródłem ogrzewania i jakim rodzajem paliwa to źródło jest zasilane, decyduje wnioskodawca we wniosku oświadczając pod rygorem odpowiedzialności karnej, a w przypadku wystąpienia wątpliwości co do treści złożonego wniosku, pracownicy przeprowadzili wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania wnioskodawcy lub telefonicznie ustalano główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego²⁹. Wyjaśnienia mogą zostać uwzględnione tylko względem spraw, w których nastąpiła zgodność danych wskazanych we wniosku o dodatek węglowy z informacjami wskazanymi w deklaracji CEEB³⁰ oraz w tych, w których udokumentowano przeprowadzenie działań wyjaśniających. W pozostałych przypadkach kontrolowany organ w związku z mogącymi rodzić wątpliwości oświadczeniami wnioskodawcy, złożonymi we wniosku o dodatek węglowy oraz w deklaracji dot. źródeł ciepła i źródeł spalania paliw, powinien w oparciu o odpowiednio stosowane przepisy k.p.a. szczegółowo wyjaśnić tą sytuację, celem zweryfikowania faktycznie istniejącego u wnioskodawcy głównego źródła ciepła oraz tego jakim paliwem główne źródło ciepła jest zasilane. Należy zaznaczyć, że obowiązkiem kontrolowanego jest (zgodnie z art. 7 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.) dokładne wyjaśnienie stanu faktycznego sprawy.

[akta kontroli str.: 121-298, 448-451]

W trakcie kontroli ustalono, iż w sprawie nr DW.XVII.990.2022 kontrolowany organ pismem z dnia 23 października 2022 r. zawiadomił stronę o pozostawieniu bez rozpoznania wniosku z dnia 30 sierpnia 2022 r. o przyznanie dodatku węglowego. Podstawę zawiadomienia stanowił art. 2 ust. 3b u.d.w., niemniej jednak w aktach spraw brak jest dowodów potwierdzających powyższą okoliczność, czego wymaga art. 3 ust. 3 u.d.w. w zw. z art. 77 § 1 k.p.a. Pismo zostało doręczone stronie w dniu 25 października 2022 r.

Pomimo, iż wniosek z dnia 30 sierpnia 2022 r. został zakończony pozostawieniem bez rozpoznania, kontrolowany organ przyznał stronie dodatek węglowy informacją z dnia 9 grudnia 2022 r. W uzasadnieniu wskazano jedynie, iż *po rozpatrzeniu wniosku z dnia 30.08.2022 r. stwierdzono, iż spełnione zostały warunki do przyznania dodatku węglowego*. W znajdującej się dokumentacji sprawy skutkującej przyznaniem dodatku brak jest jakiegokolwiek informacji, że wnioskodawca spełnił warunki skutkujące przyznaniem dodatku w sytuacji braku możliwości ustalenia odrębnego adresu od innego gospodarstwa domowego oraz wyraźnej podstawy prawnej w brzmieniu ustalonym przez ustawę zmieniającą³¹. Z analizy akt sprawy wynika, iż dodatek węglowy został przyznany zasadnie (strona spełniła warunki do jego przyznania, co wykazano m. in. przez notatkę urzędową z przeprowadzonego wywiadu

²⁹ Czynności tych nie udokumentowano, co stanowi naruszenie art. 72 § 1 k.p.a. w zw. z art. 14 § 1a k.p.a., zgodnie z którym, czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności.

³⁰ Na podstawie art. 3 ust. 4 u.d.w. informacje przedstawione we wniosku o wypłatę dodatku węglowego składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Ponadto, zgodnie z art. 27g ust. 3a ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2024 r. poz. 1146 z późn. zm.), deklaracje CEEB są również składane pod rygorem odpowiedzialności karnej.

³¹ Art. 2 ust. 3c dodany ustawą z dnia 27.10.2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2236), która weszła w życie w dniu 3 listopada 2022 r.

środowiskowego), niemniej jednak należy wskazać, iż w związku z wejściem w życie w dniu 3 listopada 2022 r. art. 2 ust. 3c i 3d u.d.w., organ powinien zawiadomić wnioskodawcę o możliwości ponownego złożenia wniosku (mając na uwadze art. 3 ust. 3 u.d.w. w zw. z art. 9 k.p.a. i art. 31 ust. 2 ustawy zmieniającej), a w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wydać decyzję administracyjną o której mowa w art. 2 ust. 3d u.d.w., a nie informację o przyznaniu dodatku, jak to w sprawie uczyniono.

(akta kontroli str.: 260-283)

Kontrola wykazała również, iż w 5 przypadkach³² wypłata dodatku węglowego nastąpiła po upływie dwóch miesięcy od dnia złożenia wniosku o jego wypłatę, co jest niezgodne z art. 2 ust. 11 u.d.w. W aktach spraw brak jest również dokumentacji świadczącej o zawiadomieniu strony o niezafatwieniu sprawy w terminie wynikającym z art. 36 k.p.a.³³

(akta kontroli str.: 260-283, 448-451)

Mając na uwadze sprawy o nr: DW.XVII.2203.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2195.2022 przekazane zespołowi kontrolującemu jako zakończone decyzją administracyjną na podstawie art. 2 ust. 15f u.d.w., na podstawie dokumentacji ustalono, iż sprawy te nie zostały zakończone decyzją, a informacją o przyznaniu dodatku węglowego. W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości w ww. sprawach.

Zgodnie z dyspozycją art. 2 ust. 9 i 10 u.d.w. „wniosek o wypłatę dodatku węglowego składa się w terminie do dnia 30 listopada 2022 r. Wnioski o wypłatę dodatku węglowego **złożone po dniu 30 listopada 2022 r. pozostawia się bez rozpoznania**.” Z akt spraw wynika, że sprawy zostały wszczęte w wyniku złożenia przez zainteresowane osoby podań zawierających prośbę o przyznanie dodatku węglowego (w dniu 20 grudnia 2022 r. - sprawa DW.XVII.2203.2022, w dniu 30 grudnia 2022 r. - sprawa DW.XVII.2200.2022, w dniu 27 grudnia 2022 r. - DW.XVII.2195.2022). Oznacza to, że pozytywnie rozpatrzone wnioski złożone zostały **po upływie ustawowego terminu**, co obligowało kontrolowany organ do pozostawienia ww. wniosków bez rozpoznania.

Przyznanie dodatków węglowych w ww. przypadkach (tj. w odpowiedzi na wnioski złożone po dniu 30 listopada 2022 r.) po upływie ustawowego terminu było bezpodstawne i stanowiło naruszenie art. 2 ust. 10 u.d.w.

(akta kontroli str.: 123-170)

W toku kontroli ustalono również, iż w aktach kontrolowanych spraw znajdują się metryki, o których mowa w art. 66a k.p.a., zgodne ze wzorem, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie wzoru i sposobu prowadzenia metryki sprawy³⁴. Niemniej jednak zauważono, iż nie wszystkie metryki oddają stan faktyczny dokonywanych w sprawach czynności. Dla przykładu, w sprawie DW.XVII.990.2022 w metryce nie widnieje wpis, informujący o zawiadomieniu

³² DW.XXII.1354.2022, DW.XVII.468.2022, DW.XVII.2017.2022, DW.XVII.990.2022, DW.XVIII.1309.2022.

³³ O każdym przypadku niezafatwienia sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin zafatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w zafatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu.

³⁴ Tekst jedn.: Dz. U. z 2012 r., poz. 250.

strony o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania pismem z dnia 23 października 2023r., ponadto w metrykach nie została uwzględniona informacja o przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego³⁵.

Powyższe nieprawidłowości wynikają z niezastosowania powołanych przepisów. Za powyższe nieprawidłowości odpowiadają pracownicy oraz przełożeni nadzorujący ich pracę.

Mając na uwadze powyższe ustalenia **obszar nr 1** należy ocenić **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

C. i D. Odmowa wypłaty dodatku węglowego oraz pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

W toku kontroli w zakresie wytypowanych spraw (wskazanych przez kontrolowanego w informacji przedkontrolnej), a zakończonych decyzją o odmowie przyznania dodatku węglowego (9 postępowań) oraz jako wnioski pozostawione bez rozpoznania z uwagi na nieuzupełnienie braków (4 postępowania) i pozostawione bez rozpoznania z innych przyczyn (44 postępowania), ustalono następujące nieprawidłowości³⁶.

Ustalono przypadek, w którym w decyzji kończącej sprawę występował brak wskazania imienia, nazwiska i stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydawania decyzji. Powyższe narusza art. 107 § 1 pkt 8 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.³⁷.

Nadto w jednej ze spraw, która powinna zostać zakończona decyzją o umorzeniu postępowania, w związku z wyrażonym pisemnie stanowiskiem strony, kontrolowany organ błędnie wydał postanowienie o pozostawieniu sprawy bez rozpoznania. Nadto nie pouczonej strony o możliwości zaskarżenia tego rozstrzygnięcia. Naruszono tu zatem art. 105 § 2 oraz art. 107 § 1 pkt 7 i art. 127 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.³⁸.

W odpowiednio sentencjach i uzasadnieniach decyzji odmawiających przyznania dodatku węglowego oraz umarzających postępowania, nie powoływano § 2 art. 105 k.p.a., nadto nie przytaczano treści wszystkich przepisów prawa, które powołano w podstawie prawnej, przykładowo treści art. 104 § 1 oraz 107 § 1 k.p.a., a także nie przywołano art. 3 ust. 3 u.d.w., który odsyła do stosowania wskazanych przepisów k.p.a. Powyższe narusza

³⁵ Sprawy: DW.XVIII.1309.2022, DW.XVII.2203.2022, DW.XVII.2200.2022, DW.XVII.2195.2022, DW.XXII.2205.2023, DW.XXII.2202.2023 [dowód: akta kontroli str.: 123-170].

³⁶ W wylosowanych sprawach znalazły się i zostały skontrolowane ostatecznie: 9 spraw zakończonych decyzjami odmownymi, 22 sprawy zakończone decyzjami umarzającymi, 5 spraw zakończonych postanowieniami umarzającymi, 24 wnioski kolejne z tego samego adresu, 6 spraw zakończonych z powodu nieuzupełnienia braków, 1 sprawa pozostająca w toku. W tym 10 spraw, których numerów początkowo kontrolowany nie wskazał w informacji przedkontrolnej - łącznie w obszarze C i D kontroli poddano 67 wniosków [akta kontroli str. 710-720].

³⁷ Sprawa DW.XVIII.1758.2022.

³⁸ Sprawa DW.XVIII.1675.2022. Błędnie także kontrolowany w rozstrzygnięciu powołał art. 36 w zw. z art. 123 k.p.a. [akta kontroli str. 572-595].

obowiązek kontrolowanego wyjaśnienia stronie podstawy prawnej wydanej decyzji, o którym mowa w art. 107 § 3 k.p.a., stosowanym odpowiednio w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.³⁹.

Podobne nieprawidłowości znajdujemy w postanowieniach kontrolowanego dotyczących odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego, gdzie również nie powołano art. 3 ust. 3 u.d.w., a także pominięto wskazania odpowiednich jednostek redakcyjnych powoływanych artykułów k.p.a. oraz u.d.w., a także nie przytoczono ich treści. Tym samym naruszono ww. obowiązek wyjaśnienia stronie podstawy prawnej rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 107 § 3, w zw. z art. 124 § 2 i art. 126 k.p.a., stosowanymi odpowiednio w oparciu o art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁰.

W pouczeniach decyzji błędnie zamiast Burmistrza Jelcza – Laskowic jako organu, za pośrednictwem którego należy składać odwołania, wskazywano cyt. „tutejszą Instytucję”, co jak należy przyjąć oznacza jednostkę pomocniczą gminy MGOPS⁴¹, a której Kierownik zadanie to wykonuje jedynie jako podmiot upoważniony w oparciu o art. 3 ust. 2 u.d.w. Naruszono tym art. 129 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴². Podobnie błędne pouczenia znajdują się w postanowieniach kontrolowanego dotyczących odmowy wszczęcia postępowania administracyjnego⁴³.

Ustalono również, że w jednej ze spraw, w której doszło do uchylecia przez SKO decyzji pierwszoinstancyjnej o odmowie przyznania dodatku węglowego, kontrolowany ostatecznie przyznał stronie dodatek węglowy, jednak informację o której mowa w art. 2 ust. 17 u.d.w. nazwał błędnie decyzją⁴⁴.

Z praktykę nieodpowiednią należy uznać pozyskiwanie od stron postępowań dot. dodatku węglowego oświadczeń będących podaniem o pozostawienie wniosku o wypłatę dodatku węglowego bez rozpoznania, pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego⁴⁵. Należy zaznaczyć, że żaden przepis k.p.a. lub u.d.w., nie uprawnia do odbierania od strony oświadczenia-podania o cofnięciu wniosku lub o pozostawieniu go bez rozpoznania pod rygorem odpowiedzialności karnej⁴⁶. Cofnięcie wniosku lub podanie

³⁹ Sprawy DW.XVII.1736.2022, DW.XX.1195.2022, DW.XX.233.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.1635.2022, DW.XVII.864.2022, DW.XVII.2095.2022, DW.XVII.1191.2022, DW.XXII.2204.2023, DW.XXII.82.2022, DW.XVII.1192.2022, DW.XVII.19.2022, DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1421.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.674.2022, DW.XVIII.1062.2022, DW.XVII.519.2022, DW.XVIII.1954.2022, DW.XXII.448.2022, DW.XXII.27.2022, DW.XVIII.781.2022, DW.XXII.187.2022, DW.XXII.1773.2022, DW.XXII.147.2022, DW.XVIII.94.2022, DW.XVIII.664.2022, DW.XVIII.483.2022, DW.XVIII.370.2022, DW.XVIII.242.2022, DW.XVIII.1964.2022 [akta kontroli str. 478-557].

⁴⁰ Sprawy DW.XVIII.2155.2022, DW.XVIII.2168.2022, DW.XVIII.2129.2022, DW.XVIII.1878.2022, DW.XVIII.1675.2022 [akta kontroli str. 558-595].

⁴¹ W niektórych pouczeniach wskazywano wprost M-GOPS, wskazując, że odwołanie służy cyt. „(...) za pośrednictwem tegoż organu Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (...)” np. DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1421.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.1062.2022, DW.XVIII.2155.2022, DW.XVIII.2168.2022, DW.XVIII.2129.2022, DW.XVIII.1878.2022 [akta kontroli str. 478-595].

⁴² Sprawy DW.XXII.82.2022, DW.XVII.1192.2022, DW.XVII.19.2022, DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1421.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.674.2022, DW.XVIII.1062.2022, DW.XVII.519.2022, DW.XXII.448.2022, DW.XXII.27.2022, DW.XVIII.781.2022, DW.XXII.187.2022, DW.XXII.1773.2022, DW.XXII.147.2022, DW.XVIII.94.2022, DW.XVIII.664.2022, DW.XVIII.483.2022, DW.XVIII.370.2022, DW.XVIII.242.2022, DW.XVIII.1964.2022.

⁴³ Sprawy DW.XVIII.2155.2022, DW.XVIII.2168.2022, DW.XVIII.2129.2022, DW.XVIII.1878.2022.

⁴⁴ Sprawa DW.XXII.2095.2022.

⁴⁵ Tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm., dalej K.k.

⁴⁶ Sprawy DW.XXII.82.2022, DW.XVII.1192.2022, DW.XVIII.1758.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.1062.2022, DW.XVII.519.2022 [akta kontroli str. 521, 538, 549].

o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania, należy do swobodnej decyzji strony, a ewentualne odebranie od strony zeznań lub oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 K.p.k. jest dopuszczalne wyłącznie gdy ustawa wprost na to zezwala – o czym mówi art. 233 § 6 K.k.

Mając na uwadze dokumentację przekazanych spraw ustalono, że brak jest w aktach adnotacji o wykonaniu przez kontrolowanego obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 17 zdanie drugie u.d.w., w sytuacji niewskazania przez wnioskującego adresu poczty elektronicznej, do czego zobowiązuje art. 72 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁷.

W wezwaniach o uzupełnienie braków kierowanych do stron kontrolowany organ nie wskazywał konkretnych okoliczności, jakie strona jest jego zdaniem zobowiązana uzupełnić dla umożliwienia merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Wskazywanie ogólnikowe, że strona przykładowo ma dokonać poprawienia wniosku, bez podania szczegółowych informacji co ma w takim wniosku podlegać poprawieniu, narusza prawo strony do informacji wynikające z zasady, o której mowa w art. 9 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁴⁸. Nadto kontrolowany organ kierował wezwania, którymi wzywał stronę do pilnego kontaktu z pracownikiem prowadzącym sprawę, podając stosowne dane teleadresowe. Wezwania wskazywały termin 7-dniowy na nawiązanie kontaktu oraz zagrożenie rygorem pozostawienia wniosku o dodatek węglowy bez rozpoznania w sytuacji braku kontaktu. Należy zauważyć, że żadne przepisy u.d.w., k.p.a. lub możliwe do stosowania odpowiednie przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych, nie przewidują tego rodzaju wezwania do kontaktu przy zagrożeniu rygorem wskazywanym przez kontrolowanego. Przewidują natomiast wezwanie do uzupełnienia wniosku, złożenia dokumentacji, czy stawienia osobistego dla złożenia wyjaśnień lub zeznać albo złożenia pisemnych wyjaśnień lub zeznań bez konieczności stawienia, czy wreszcie udziału w podejmowanych przez organ czynnościach. W związku z powyższym kontrolowany nie posiadał podstawy prawnej do formułowania tego rodzaju wezwania, czym naruszył art. 6 i art. 9 w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. Nie mógł zatem w oparciu o tą okoliczność, tzn. nienawiązania kontaktu przez stronę w związku z ww. wezwaniem, pozostawić wniosek strony o dodatek węglowy bez rozpoznania⁴⁹.

Kontrolowany w informacjach o pozostawieniu wniosku o dodatek węglowy bez rozpoznania wskazuje w nagłówku pisma jako organ prowadzący sprawę Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jelczu-Laskowicach. Tymczasem zgodnie z art. 2 ust. 16 u.d.w. organem przyznającym/odmawiającym przyznania dodatku węglowego jest wójt, burmistrz

⁴⁷ Wnioski pozostawiane bez rozpoznania: DW.XII.792.2022, DW.XXII.1264.2022, DW.XXII.1055.2022, DW.XVIII.1128.2022, DW.XVIII.1305.2022, DW.XVIII.1611.2022, DW.XVII.238.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVIII.1486.2022. Wnioski zakończone odmową przyznania dodatku węglowego: DW.XX.1195.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.864.2022. Wnioski zakończone decyzją umarzającą: DW.XVII.1192.2022, DW.XVII.19.2022, DW.XVII.519.2022, DW.XVIII.1954.2022, DW.XXII.781.2022, DW.XVIII.1964.2022, DW.XVIII.370.2022, DW.XXII.147.2022, DW.XVIII.781.2022. Wnioski zakończone postanowieniem o odmowie wszczęcia post. adm.: DW.XVIII.1878.2022 [akta kontroli str. 478-496, 558-571, 643-655, 656-668].

⁴⁸ Sprawa DW.XVIII.1566.2022,

⁴⁹ Sprawa DW.XVIII.2140.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XVII.2014.2022 [akta kontroli str. 660, 680, 687].

lub prezydent miasta, nie natomiast jednostka pomocnicza gminy⁵⁰. Nadto w treści informacji o pozostawieniu wniosku bez rozpoznania z uwagi na nieuzupełnienie braków przez stronę, jako organ wzywający wskazuje się także kierownika MGOPS. W treści jak i w nagłówku rozstrzygnięć należało wskazywać Burmistrza Jelcza-Laskowic⁵¹.

Ponadto kontrolowany w informacjach o pozostawieniu wniosku o dodatek węglowy bez rozpoznania, powoływał się na ustalenia poczynione z urzędu m.in. dotyczące okoliczności złożenia przez inną osobę jako pierwszą wniosku o wypłatę dodatku z tego samego adresu miejsca zamieszkania. W aktach spraw brak jednak poprawnie sporządzonej adnotacji o tego rodzaju ustaleniu oraz zakomunikowaniu go stronie⁵², do czego zobowiązuje art. 72 § 1, w zw. z art. 77 § 4 zdanie drugie k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. Podobne błędy dotyczące braku poprawnej adnotacji o ustaleniach kontrolowanego z urzędu znajdują się w aktach spraw zakończonych postanowieniem o odmowie wszczęcia postępowania administracyjnego, z uwagi na już wcześniejsze przyznanie stronie dodatku węglowego⁵³.

W toku prowadzonej korespondencji ze stroną postępowania kontrolowany nie pouczał stron o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, prawie dostępu do akt sprawy. Powyższe zaniechanie narusza art. 7, art. 8 § 1, art. 9-10 § 1, art. 73 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁵⁴.

Zgodnie z art. 2 ust. 15 i ust. 15a pkt 3 kontrolowany dokonuje weryfikacji wniosku o wypłatę dodatku węglowego m.in. w CEEB, w oparciu o dane zgromadzone w rejestrze

⁵⁰ Sprawy nr DW.XXII.792.2022, DW.XXII.1055.2022, DW.XVIII.906.2022, DW.XVII.1132.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVIII.2140.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVII.140.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.436.2022, DW.XVII.1135.2022, DW.XVII.517.2022, DW.XX.2116.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.436.2022, DW.XVII.1135.2022.

⁵¹ Podobny błąd znajdujemy w kierowanych do stron wezwaniach o uzupełnienie wniosku, co narusza art. 54 § 1 pkt 1 k.p.a. w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. (sprawy DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVIII.2140.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVII.2014.2022) [akta kontroli str. 596, 618, 631, 656, 660, 669, 684, 696].

⁵² Sprawy DW.XXII.1264.2022, DW.XXII.1204.2022, DW.XXII.1055.2022, DW.XVIII.489.2022, DW.XVIII.906.2022, DW.XVIII.1128.2022, DW.XVIII.1305.2022, DW.XVIII.1611.2022, DW.XVIII.2141.2022, DW.XVII.1705.2022, DW.XVII.1132.2022, DW.XXII.1416.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.436.2022, DW.XVII.1135.2022, DW.XVII.517.2022 (w niektórych sprawach pojawiają się odrębne i bardzo skrócone informacje – zapiski o tego rodzaju ustaleniach, jednak bez podpisu autora oraz daty sporządzenia. Zawsze we wskazanych sprawach występuje brak zakomunikowania tych ustaleń stronie przed zakończeniem sprawy) [akta kontroli str. 596-617, 618-630, 631-642].

⁵³ Sprawy DW.XVIII.2155.2022, DW.XVIII.2168.2022, DW.XVIII.2129.2022, [akta kontroli str. 558-571].

⁵⁴ Sprawy nr DW.XII.792.2022, DW.XXII.1264.2022, DW.XXII.1204.2022, DW.XXII.1055.2022, DW.XVIII.489.2022, DW.XVIII.723.2022, DW.XVIII.906.2022, DW.XVIII.1128.2022, DW.XVIII.1305.2022, DW.XVIII.1399.2022, DW.XVIII.1611.2022, DW.XVIII.2141.2022, DW.XVIII.2089.2022, DW.XVII.238.2022, DW.XVII.1705.2022, DW.XVII.1132.2022, DW.XVII.1416.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.36.2022, DW.XVIII.2140.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XXII.140.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.436.2022, DW.XVII.1135.2022, DW.XVII.517.2022 [akta kontroli str. 516-695].

PESEL oraz rejestrze mieszkańców. W toku kontroli ustalono, że w aktach spraw brak jest udokumentowanej tego rodzaju weryfikacji (choćby o zapisy w metrykach tych spraw)⁵⁵.

W kontrolowanych sprawach nie zawiadamiano strony o powodach i przyczynach przekroczenia terminu na załatwienie sprawy oraz nie wyznaczano nowego lub kolejnego terminu na ich załatwienie, czym naruszano art. 36 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w. Niektóre z tych spraw kontrolowany kończył dopiero w toku kontroli⁵⁶.

W jednej ze spraw, która pierwotnie została wskazana w informacji przedkontrolnej jako wniosek pozostawiony bez rozpoznania, kontrolowany zgodnie z pismem z dnia 30.08.2022 r. przyznał wnioskodawcy dodatek węglowy. Następnie w wyniku podjętych czynności własnych w listopadzie 2022 r. kontrolowany ustalił, że doszło do zmiany miejsca zamieszkania wnioskodawcy, a także ujawnił okoliczności, że dodatek węglowy został wcześniej wypłacony jednemu z członków rodziny wnioskodawcy (matce). W związku z powyższym należy zaznaczyć, że działania i takie ustalenia powinny zostać podjęte przed przyznaniem dodatku węglowego. Jednakże mimo tych ustaleń nie podjęto działań zmierzających do szczegółowego rozpoznania tej sprawy albowiem w tym przypadku mogło dojść do naruszenia art. 2 ust. 4 i 6 u.d.w. Nie ustalono zatem, czy możliwym w tej sprawie będzie zastosowanie art. 2 ust. 16 u.d.w.⁵⁷. Kontrolowany w tej sytuacji mógł bowiem skorzystać z uprawnień wynikających z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w zw. z art. 3 ust. 1 u.d.w.

Na pismach oraz podejmowanych rozstrzygnięciach nie umieszczano także właściwej informacji o wysyłce⁵⁸ zgodnej z § 60 ust. 3 Instrukcji kancelaryjnej⁵⁹.

W toku kontroli ustalono, że jedna sprawa do chwili obecnej pozostaje w toku i jest na etapie zawiadomienia o prawie wypowiedzenia się strony co do zebranych dowodów i materiałów. Sytuacja ta w przypadku uwzględnienia wniosku o dodatek węglowy narusza co najmniej art. 2 ust. 11 u.d.w., a w przypadku decyzji odmawiającej przyznania tego dodatku art. 35 § 1 i art. 36 § 1 k.p.a., w zw. z art. 3 ust. 3 u.d.w.⁶⁰.

Powyższe nieprawidłowości wynikają przede wszystkim z niezastosowania powołanych przepisów prawa, z powodu ich niedostatecznej znajomości. Za powyższą nieprawidłowość odpowiadają pracownicy prowadzący stosowne postępowania i dokonujący czynności oraz przełożeni nadzorujących ich pracę.

⁵⁵ Sprawy DW.XXII.1264.2022, DW.XXII.1204.2022, DW.XVIII.1399.2022, DW.XVIII.1611.2022, DW.XVIII.2141.2022, DW.XXII.1416.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.1635.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XVIII.1486.2022, DW.XVII.140.2022, DW.XVII.2014.2022 [akta kontroli str. 478-494, 656-668, 684-695].

⁵⁶ Sprawy nr DW.XVIII.1399.2022, DW.XVII.2089.2022, DW.XVII.1132.2022, DW.XVII.2095.2022, DW.XXII.82.2022, DW.XVII.19.2022, DW.XVIII.1421.2022, DW.XVIII.1190.2022, DW.XVIII.1062.2022, DW.XVIII.1675.2022, DW.XVIII.1566.2022, DW.XXII.27.2022, DW.XVIII.781.2022, DW.XXII.187.2022, DW.XXII.147.2022, DW.XVIII.94.2022, DW.XVIII.483.2022, DW.XVIII.370.2022, DW.XVIII.242.2022 oraz sprawy zakończone w toku kontroli DW.XVII.1736.2022, DW.XX.1195.2022, DW.XX.233.2022, DW.XVII.1833.2022, DW.XVII.1635.2022, DW.XVII.864.2022, DW.XVIII.1954.2022, DW.XVII.140.2022, DW.XVII.2014.2022, DW.XVII.1139.2022, DW.XVII.806.2022, DW.XVII.1228.2022, DW.XVII.436.2022, DW.XVII.1135.2022, DW.XVII.517.2022, [akta kontroli str. 478-494, 495-515, 546-557, 572-595, 596-617, 618-630, 631-642, 656-668, 669-683, 684-695, 696-707].

⁵⁷ Sprawa DW.XVII.238.2022 [akta kontroli str. 643-655]

⁵⁸ We wszystkich skontrolowanych sprawach.

⁵⁹ Zał. nr 1 do Dz.U. z 2011 r., nr 14, poz. 67.

⁶⁰ Sprawa DW.XX.2116.2022 [akta kontroli str. 696-707].

Mając powyższe ustalenia kontroli na uwadze (dokonane na podstawie wylosowanej próby kontrolnej) realizację przez kontrolowanego przedmiotowego obszaru należy ocenić **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Obszar nr 2 dot. sprawozdawczości

Sprawozdawczość w zakresie wypłaty dodatku węglowego

Zgodnie z art. 4 ust. 3 u.d.w. gmina składa wojewodzie wnioski o przyznanie środków w terminie do dnia 30 listopada 2022 r., przy czym do dnia 15 grudnia 2022 r. może złożyć korektę wniosku. W wyjaśnieniach z dnia 7 lutego i 3 marca 2025 r. jednostka kontrolowana wskazała w jakich terminach i o jakie wysokości środków wnioskowała. Zgodnie z wyjaśnieniami, za pośrednictwem formularza w Centralnej Aplikacji Statystycznej (dalej jako: CAS) wnioskowano o przyznanie dotacji w okresach miesięcznych w wysokościach: 3 060 000,00 zł (13 września 2022), 1 530,00 zł (4 października 2022), 612 000 zł (2 listopada 2022), 612 000 zł (15 grudnia 2022). Powyższe oznacza, że łącznie zawnioskowano na kwotę 6 407 640,00 zł. Powyższe działanie oceniono pozytywnie.

[akta kontroli str.: 301-349, 445-447]

Z kolei zgodnie z art. 4 ust. 4 u.d.w. środki na realizację wypłat dodatku węglowego są przekazywane gminom przez wojewodę w miesięcznych ratach, na podstawie wniosku, złożonego przez gminę. W wyjaśnieniach z dnia 7 lutego i 3 marca 2025 r. przedstawiony został wykaz otrzymanych środków finansowych w celu wypłaty dodatku węglowego, zgodnie z treścią którego środki na wypłatę dodatku węglowego zostały przyznane w czterech transzach w 2022 r. na kwoty: 3 060 000,00 zł – I transza (data wpływu do MGOPS: 22-23 września 2022 r.), 1 530,00 zł – II transza (data wpływu do MGOPS: 13 października 2022 r.), 593 640,00 zł – III transza (data wpływu do MGOPS: 20 grudnia 2022 r.), 783 360,00 zł – IV transza (data wpływu do MGOPS: 29 grudnia 2022 r.), w łącznej wysokości 5 967 000,00 zł, co jest zgodne z ewidencją księgową Wojewody Dolnośląskiego. W roku 2023 przekazano na wypłatę dodatku węglowego kwotę 410 000 zł w transzach: kwota 400 860,00 zł - I transza (wypłacona dnia 14 lutego 2023 r.), kwota 3 060,00 zł – II transza (wypłacona dnia 28 kwietnia 2023 r.), kwota 6 120,00 zł – III transza (wypłacona dnia 19 czerwca 2023 r.).

Podkreślenia wymaga jednak, iż kontrolowany zwracał niewykorzystane środki do Wojewody w dniu 31 marca 2023 roku w kwocie 149 940,00 zł, przez co należy stwierdzić, iż faktycznie przyznano kwotę 6 227 100,00 zł (tj. kwota 6 105 000,00 zł na wypłatę 2035 wniosków oraz kwota 122 100,00 zł na realizację zadania).

[dowód: akta kontroli str.: 301-349, 445-447]

W myśl art. 5 ust. 1 i 2 u.d.w. gminy otrzymują środki na realizację wypłat dodatku węglowego z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, o którym mowa w art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, w granicach kwot

określonych na ten cel w planie tego Funduszu⁶¹. Ponadto, przy ustalaniu wysokości środków na realizację wypłat dodatku węglowego uwzględnia się koszty wypłacania odbiorcom dodatku węglowego, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie. Jak wskazano w wyjaśnieniach z dnia 7 lutego 2025 r. dodatkowe środki zostały również przyznane Gminie Jelcz-Laskowice, w wysokości 122 100,00 zł, co stanowi 2% kwoty 6 105 000,00 zł dotacji przyznanych Gminie Jelcz-Laskowice w 2022 oraz 2023 roku. Z wyjaśnień kontrolowanego wynika, iż organ wykorzystał w całości przyznane środki.

[dowód: akta kontroli str.: 301-349, 445-447]

Kierownik MGOPS w Jelczu-Laskowicach w wyjaśnieniach z dnia 7 lutego 2025 r. udokumentowała przekazywanie informacji wymaganych art. 5 ust. 6 u.d.w. W przedmiotowych informacjach wskazano, iż zapadły 4 rozstrzygnięcia w postępowaniach odwoławczych, w tym 3 pozytywne, których skutkiem było przyznanie przedmiotowego dodatku.

Mając na uwadze powyższe ustalenia **obszar nr 2** dotyczący sprawozdawczości oceniono **pozytywnie**.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci dokumentu elektronicznego i w tej formie przekazano Burmistrzowi Jelcza - Laskowic.

Z uwagi na fakt, iż przepisy u.d.w. oraz sam dodatek węglowy miały charakter jednorazowy nie jest zasadne, aby formułować zalecenia pokontrolne, odnoszące się wprost do stwierdzonych naruszeń u.d.w.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji zadań podobnego rodzaju jak wypłata dodatku węglowego w oparciu o prowadzone podobne postępowania administracyjne, należy:

1. zapewnić, aby pisma kierowane do stron podpisywały uprawnione do tego osoby oraz aby tego rodzaju pisma w swoich nagłówkach zawierały nazwę organu prowadzącego sprawę;
2. w pismach oraz rozstrzygnięciach spraw wskazywać pełne podstawy prawne;
3. czynności istotne dla postępowania, niewymagające spisania protokołu utrzymywać w aktach spraw w formie pisemnej adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tych czynności; komunikować stronie ustalenia z urzędu;
4. dążyć do wyjaśniania w toku postępowania okoliczności budzących wątpliwości organu; zbierać i rozpatrywać dowody dla ustalenia prawdziwego stanu faktycznego sprawy;
5. wymagane przepisami prawa dodatki wypłacać w terminach ustawowych;
6. zawiadamiać strony o przekroczeniu przez organ terminu na rozstrzygnięcie sprawy, wskazywać przyczyny zwłoki oraz nowy termin na jej zakończenie pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia;

⁶¹ Tekst. jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 568, z późn. zm.

7. w metrykach spraw umieszczać zapisy odpowiadające wykonanym czynnościom w sprawie;
8. w przewidzianych przepisami prawa sytuacjach faktycznych kierować do stron zawiadomienia będące czynnościami materialno - technicznymi;
9. w przewidzianych przepisami prawa sytuacjach faktycznych pozostawiać sprawy bez rozpoznania;
10. w przewidzianych przepisami prawa sytuacjach faktycznych wydawać stosowne decyzje administracyjne;
11. w decyzjach lub innych rozstrzygnięciach wskazywać imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby upoważnionej do jej podpisania; w uzasadnieniach przytaczać i wyjaśniać treść przepisów prawa, które uznano za podstawę rozstrzygnięcia; pouczać strony o możliwości zaskarżania decyzji i innych rozstrzygnięć, a także prawidłowo je formułować;
12. prawidłowo formułować wezwania kierowane do stron;
13. przepis art. 233 § 1 K.k. stosować wyłącznie gdy przepis prawa na to zezwala;
14. respektować uprawnienie strony w toku postępowania, w szczególności prawo do wypowiedzania się oraz do czynnego udziału w sprawie i dostępu do akt;
15. na pismach oraz rozstrzygnięciach umieszczać informacje o ich wysyłce.

Proszę o poinformowanie o sposobie wykonania powyższych zaleceń lub o przyczynach ich niewykonania, w terminie do dnia **2 czerwca 2025** r. (art. 49 ww. ustawy o kontroli w administracji rządowej).

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Wyznaczony do kierowania Wydziałem Kontroli

Joanna Trojan-Klęsk
Dyrektor Wydziału
Wydział Prawny i Nadzoru
Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu
/ – podpisany cyfrowo/